

ШЫН

1954

ДЕКАБРЬ

2

ЧЕТВЕРГ

№ 238 (3175)

ӨРТӨӨ 20 КОП.

Тудугулардын Бүгү-Эвилел чөвүлө хуралы (1 арын).
 Анык хоорайнын чаа тудугулары (1 арын).
 Бөсү агитациянын үрө түңнелди (1 арын).
 Округтарнын сонгулда мурунун хуралдары (1 арын).
 Европага тайбынчы болгаш айыл чок чорукту хандырынын талазы-биле европа чурттарынын чөвүлө хуралы (2 арын).

БӨГҮНГҮ СОЛУНДА:

Сонгулдаарга белеткед хун келер дугуна кабарын турар (2 арын).
 А. Балашин.—Култура бажымынын ажылы (2 арын).
 В. Цыпкин.—Колхозтарга күш-ажылы сагыла-чурумун быжыгалаары дөш (3 арын).
 О. Очур-оол.—Школяны ажылын өлкүндөр (3 арын).
 О. Часкал.—Мал ажылыче өлкө кичөөгөй салыр (3 арын).

Совет Эвилелини чагы-биле түтөөк ледоходу Хельсинкиге сурже байыраак кыргени (3 арын).
 Улуу демократиянын чурттарында (4 арын).
 Борейаны тайбын каттыжымынына лисымавчылар шайтыктан турар (4 арын).
 Японияда куруне албан-каакчыларынын 72 шактыг ажыл совсадымыны (4 арын).

Европага тайбынчы болгаш айыл чок чорукту быжыгалаарынын эрге-ажыктарына

Европага тайбынчы болгаш айыл чок чорукту хандырынын талазы-биле европа чурттарынын чөвүлө хуралы дугуна Москвада ажыттыган. Ону Совет Эвилелини чагылың Буагар Польша Улуу Республика-биле болгаш Чехословак Республика-биле дугурушкан чымыдырган.

Европанын чаалага чорутуунан күрүнегеринин чамдызы Европада коллективтиг айыл чок чорукту системанын тургузар дугайында айтырыгын чугаалажып көөргө киржирин болдунар аргалы деп көрбөс. Ол күрүнегерин чамдызы чамдык тайбынчыларын кылгала турган-даа болза, коллективтиг айыл чок чорукту системаны тургузарынын идеяны таарымчалык кылдыр көргөнөр. Ол күрүнегерин болгаш Москвада чөвүлө хуралда төзөлөргөн күрүнегерин аразына Европага тайбынчы болгаш коллективтиг айыл чок чорукту камгалаарынын херөөне европа чурттарынын эрге-ажыктарынын нити чорунга хамаарыштыр оон сонгаар бот-боттарынын улам бычир чорук чедип алдынар дээрлиге идег болуп.

Индис, тайбынчы болгаш айыл чок чорукту камгалаарына болгаш быжыгалаарына сонугураалы Европанын бүгү күрүнегеринин күрүне болгаш нитиле тургузуунан хамаарыла чокка, оларын киржигези-биле Европага коллективтиг айыл чок чорукту системаны тургузар, ону кылдыр төзөдө, «Европага коллективтиг айыл чок чорукту дугайында нити-европа керөөнүн» бар совет төлөлдөндү-даа, бо айтырыг талазы-биле европа чурттардан кырин турар саналары-даа бүгү кичөөгөй-биле чугаалажып көөр.

Мичала-даа АКШ-тың болгаш оң-биле эвилелди чурттарынын чагырыкчы бөлүктөрү нити европанын коллективтиг айыл чок чорукту хандырыныч улаанган совет саналдары бо чамдын дугузунда улам улаа хүдөөзөнөр. Ол-да үдө олар герман милитаристер-биле боттарынын эвилелин тургузарын база боттарынын эвилелден алган шериг бөлүгөжыкчилеринин дузаты-биле Совет Эвилелиниче болгаш оларын бөлүгөжыкчилеринин кирбей турар еске европа чурттарыне бүгү-ле мыйшыкынын күштедирерин далажы туралар.

Кидик. Европа чурттарынын чөвүлө хуралы европанын коллективтиг айыл чок чорукту системанын—Европанын болгаш бүгү делегейни улауларынга деткиген турар системаны тургузарынын орунунга чугула үе-чада болуп болгаш делегейини чаа дайнын болдурбазына бири черини үжүр-дузатын болуп турар.

Милитаристиг париж дугуружаларын бадылары болгаш ботандырым Европада чаа дайнын белеткөөрине улам ырайгы база онза айымдыг үе-чада болуп ийик деп фактыны ол-ла үдө тайбынчы мичашыдыг улаулар барымдалап көрбей барып шыдаастар. Чөвүлө хуралга ма-наш доштыр болуп чугаалажып СССР-ниң Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотовтун айтыганы болза:

«Чазартыг амы чөвүлө хуралда төзөлөргөн Совет Эвилелинин, Польшанын болгаш Чехословакиянын, Болгариянын болгаш Албаниянын база Герман Демократтыг Республиканын улаулары болза, барыны талакы империалистиг күрүнегерин амы планарын чүгө онза сөрөчүлдө эвес, харын база боттарынын айыл чок чорукту хандырынын талазы-биле чорукту бажымынын кылдыр негет турар деп чүрөң билдирер. Ол дугайы Европанын улаулары, харын чүгө Европанын эвес, еске-даа улаулар билер ужуруг».

Амы үдө оларын Европада даштыкы политиканын улаанышыны-биле чөвүлө хуралдын соругалары карышка боорга, АКШ-тын, Англиянын, Франциянын болгаш еске-даа чамдык чурттарынын чазактары чалаганы хүдөп албаан. Ол чурттарынын тускай бөлүктөрү чөвүлө хуралга улам хей саным күрүнегерин киржирине шайтык ужураштар дөш эвөөс эвес чүдөдөрү кылды турганар. Нити-европанын коллективтиг айыл чок чорукту айтырыгларын чугаалажып көөргө Европанын хей-хей күрүнегеринин киржигези ол бөлүктөрүн Европада агрессия планарын чорударын ажак бергелди бээрден олар илергей-ле көрткөннар.

Индис, тайбынчы болгаш айыл чок чорукту камгалаарына болгаш быжыгалаарына сонугураалы Европанын бүгү күрүнегеринин күрүне болгаш нитиле тургузуунан хамаарыла чокка, оларын киржигези-биле Европага коллективтиг айыл чок чорукту системаны тургузар, ону кылдыр төзөдө, «Европага коллективтиг айыл чок чорукту дугайында нити-европа керөөнүн» бар совет төлөлдөндү-даа, бо айтырыг талазы-биле европа чурттардан кырин турар саналары-даа бүгү кичөөгөй-биле чугаалажып көөр.

Кидик. Европа чурттарынын чөвүлө хуралы европанын коллективтиг айыл чок чорукту системанын тургузарынын орунунга чугула үе-чада болуп ийик деп фактыны ол-ла үдө тайбынчы мичашыдыг улаулар барымдалап көрбей барып шыдаастар. Чөвүлө хуралга ма-наш доштыр болуп чугаалажып СССР-ниң Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотовтун айтыганы болза:

Октябрь 28-те Парижде ат салдыган дугуружалар тайбынчы быжыгалаарынын эрге-ажыктарына эвес, харын анаш шуут улауларына соругаларга бараан болуп турар. Олар Европанын чамдык күрүнегерин еске күрүнегерге улауларынын тургузарын, оларын аразында чеп-сегенишининерин улам-на өңдөре бөдүрерин барымдалап турар, ол чорук чүгө чаа агрессиянын, чаа дайнын белеткөөнүн планарына чагырып болуп.

Индис, тайбынчы болгаш айыл чок чорукту камгалаарына болгаш быжыгалаарына сонугураалы Европанын бүгү күрүнегеринин күрүне болгаш нитиле тургузуунан хамаарыла чокка, оларын киржигези-биле Европага коллективтиг айыл чок чорукту системаны тургузар, ону кылдыр төзөдө, «Европага коллективтиг айыл чок чорукту дугайында нити-европа керөөнүн» бар совет төлөлдөндү-даа, бо айтырыг талазы-биле европа чурттардан кырин турар саналары-даа бүгү кичөөгөй-биле чугаалажып көөр.

Кидик. Европа чурттарынын чөвүлө хуралы европанын коллективтиг айыл чок чорукту системанын тургузарынын орунунга чугула үе-чада болуп ийик деп фактыны ол-ла үдө тайбынчы мичашыдыг улаулар барымдалап көрбей барып шыдаастар. Чөвүлө хуралга ма-наш доштыр болуп чугаалажып СССР-ниң Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотовтун айтыганы болза:

Барыны Германияны чепсөөгө дугайында париж дугуружалары АКШ-тын база Англиянын болгаш Франциянын агрессия бөлүктөрүн Германиянын чагырыкчы ескен катар тургузарынын эрге-ажыктары, база черде герман улустун эрге-ажыктары канчак-даа таарышпай турарынын дугайын херечилеп турар. Барында Германияны милитаристиг күрүне болдуары ону тайбынчы мичашыдыг Герман Демократтыг Республика-биле чагыс-ай, тайбынчы мичашыдыг, демократтыг Германия кылдыр каттыштырынын болдунар аргалык кылдып турар.

Индис, тайбынчы болгаш айыл чок чорукту камгалаарына болгаш быжыгалаарына сонугураалы Европанын бүгү күрүнегеринин күрүне болгаш нитиле тургузуунан хамаарыла чокка, оларын киржигези-биле Европага коллективтиг айыл чок чорукту системаны тургузар, ону кылдыр төзөдө, «Европага коллективтиг айыл чок чорукту дугайында нити-европа керөөнүн» бар совет төлөлдөндү-даа, бо айтырыг талазы-биле европа чурттардан кырин турар саналары-даа бүгү кичөөгөй-биле чугаалажып көөр.

Кидик. Европа чурттарынын чөвүлө хуралы европанын коллективтиг айыл чок чорукту системанын тургузарынын орунунга чугула үе-чада болуп ийик деп фактыны ол-ла үдө тайбынчы мичашыдыг улаулар барымдалап көрбей барып шыдаастар. Чөвүлө хуралга ма-наш доштыр болуп чугаалажып СССР-ниң Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотовтун айтыганы болза:

Париж дугуружалары эвилел болгаш бот-ботуна дузалажыла дугайында 1944 чылдын француз-совет керөөнүн база дайын өөлүндө калып ачылдыкыга болгаш бот-ботуна дузалажыла дугайында 1942 чылдын англи-совет керөөнүнге канчак-даа таарышпас деп чүрөң Совет чазак муруну-ла айтып турган болгай. Ол ийи керөөлөр болза, АКШ-тын чалазын база ат саганы Потсдам дугуружалары ышкаш Германиянын талазында болуп чаа агрессиянын болдурбазыне болгаш герман милитаристиги катар төртүтүнүшкүч шайтыккаарыч улаанган дем каттыштырган кемчелерин Францияны, Англияны, АКШ-тын болгаш СССР-

Индис, тайбынчы болгаш айыл чок чорукту камгалаарына болгаш быжыгалаарына сонугураалы Европанын бүгү күрүнегеринин күрүне болгаш нитиле тургузуунан хамаарыла чокка, оларын киржигези-биле Европага коллективтиг айыл чок чорукту системаны тургузар, ону кылдыр төзөдө, «Европага коллективтиг айыл чок чорукту дугайында нити-европа керөөнүн» бар совет төлөлдөндү-даа, бо айтырыг талазы-биле европа чурттардан кырин турар саналары-даа бүгү кичөөгөй-биле чугаалажып көөр.

Кидик. Европа чурттарынын чөвүлө хуралы европанын коллективтиг айыл чок чорукту системанын тургузарынын орунунга чугула үе-чада болуп ийик деп фактыны ол-ла үдө тайбынчы мичашыдыг улаулар барымдалап көрбей барып шыдаастар. Чөвүлө хуралга ма-наш доштыр болуп чугаалажып СССР-ниң Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотовтун айтыганы болза:

ТУДУГУЛААРЫНЫҢ БҮГҮ-ЭВИЛЕЛ ЧӨВҮЛӨЛ ХУРАЛЫ

Тудугуларнын, архитекторларнын болгаш тудуг материалдарынын үлөтүрүүнү, тудуг болгаш орук машина тудууну, төлөлдө болгаш эртем-шынчылар организациаларынын ажылдакчыларынын Бүгү-Эвилел чөвүлө хуралы Совет Эвилелини Коммунистг партиязынын Төш Комитетинин болгаш СССР-ниң Министрлер Чөвүлөдүн чымыдырганы-биле ноябрь 30-де Москвада, Кремльдин Уагт Ордунга ажыттыган.

Чөвүлө хуралда 2200 кижи омуржул турар. Оларын аразында — трестилеринин эргелекчилери болгаш кол инженерлери, тудулаары болгаш эргелекчилеринин начальниктери, ажылдар бөдүрүчүлери болгаш мастерлер, бригадирлер болгаш ажылычынар, тудуг материалдарынын болгаш тудуг машиналарынын үлөтүрүүчү заводтар директорлары, төлөлдө организациаларынын, эртем-шынчылар институттарынын болгаш дөди өрөөндө черлеринин ажылдакчылары, архитекторлар, тудууларын, областтарын, крайларын болгаш республикаларын, партия, профсоюз болгаш комсомол ажылдакчылары, эвилел болгаш республикалар министрларынын, план болгаш сак органдарынын ажылдакчылары.

Чазак жолаарына эштер Н. А. Булга-

нин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, В. М. Молотов, М. Г. Перухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрушев, П. К. Пономаренко, М. А. Суслев, П. Н. Поспелов, Н. Н. Шаталин кестүп келерге чыгышпаанар бут кырына туруп келген, динитин, үрүлчүлөдиг адыш чысышканы-биле утлаан.

ССР-ниң Министрлер Чөвүлөдүн тудуушкун херектеринин талазы-биле Бүрүн комитетинин чалаанын Буагар Москвада келген даштыкы аалчыларга совет тудугулар чүрөктин ханымында байыр чедирип турган. Кыдат Улуу Республикадан, Польша Улуу Республикадан, Герман Демократтыг Республикадан, Чехословак Республикадан, Румын Улуу Республикадан, Венг Улуу Республикадан, Болгариянын Улуу Республикасынан, Албаниянын Улуу Республикасынан, Борей Улуу-Демократтыг Республикадан, Молд Ард Республикадан тудугулар заат олуруп турар.

ССР-ниң Министрлер Чөвүлөдүн тудуушкун херектеринин талазы-биле Күрүн комитетинин даргазы эш Н. М. Соколов чөвүлө хуралды ажыктан.

Чөвүлө хуралдын хүн айтырымы ба-дылаан. Пленардыг хуралдарга тудуушкун

эргак-бүрү айтырыгларынын талазы-биле 8 илеткелерин динээр болгаш чугаалажыр. Ол бир секцияларын хуралдарына үлөтүр, транспорт, чуртталга, култура-амырлар тудуушкунуну, коорайларын болгаш суурларын планировказынын база тудуушкунуну, тудуушкун экономиказынын, күш-ажыл организациаларынын айтырыгларын болгаш еске-даа айтырыгларын чугаалажып көөрү айтыганы.

ССР-ниң Тудуушкун министрствозунун тудуг организациаларынын ажылын үндөсүн-биле өкчилер талазы-биле кемчелер дугайында илеткелди СССР-ниң тудуушкун министри эш Н. А. Дыгай кылган.

Оон соонда Металлургия болгаш химия үлөтүрүүчү бөдүрүлгелеринин тудуушкун министрствозунун тудуг организациаларынын ажылын үндөсүн-биле өкчилер талазы-биле кемчелер дугайында, үлөтүр тудуушкунун чагыс аай болгаш чагыс хевирин болдунар талазы-биле төлөлдө, эртем-шынчылар болгаш тудуг организациаларынын соругаларынын дугайында Металлургия болгаш химия үлөтүрүүчү бөдүрүлгелеринин тудуушкунунун министри эш Д. Я. Райзер илеткел кылган. (СЭТА).

Пенза областың колхозтары болгаш совхозтары тараа база тарымал тоорук үрезини белеткөөринин болгаш садарынын планын күөсеткен

Пенза областың колхозтары болгаш совхозтары тараа болгаш тарымал тоорук үрезини белеткөөринин база садарынын күрүне планын күөсеткен. МТС-терин ажылдаан дөш тывыскал сөттөр Буагар болгаш күрүнегиди сактып амыр чурттарынын чөвүлө хуралы (2 арын).

Хурайнын кылдыларына дузалаар бөдүрүлгелер туттунуп турар. Арматура заводунун бири эөлчө база Новоляде автосетелендиги эң улау заводу ажылдады кирген. Ам Сталинград ГЭС-тин тудугуларынын болгаш Волжскийнин чонуну херекчилерини чеди улау бөдүрүлгелер хандырып турар, олар база, септеле-механика, бетон, хлеб заводтары, мич бол-базыралып ажылдаар болгаш үлөтүр комбинаттары.

Ам хоорайда чус кире чаа тудуглар бар. Бо чамын 60 муң дөрбөчүн метрден ажак эвес чуртталга шөлү ажылдады дузаттыган турар ужуруг. Ол-ла үдө култура-чуртталганын хей бажымын туттунуп турар. Бөрүчүлөр олулар 800 олуларыг Култура ордузу, улау стадион, кинотеатр, школа, өлкөлө, хоорайнын урууларынын ийи садарынын тудуушкуну доостун турар.

Хурайнын кылдыларына дузалаар бөдүрүлгелер туттунуп турар. Арматура заводунун бири эөлчө база Новоляде автосетелендиги эң улау заводу ажылдады кирген. Ам Сталинград ГЭС-тин тудугуларынын болгаш Волжскийнин чонуну херекчилерини чеди улау бөдүрүлгелер хандырып турар, олар база, септеле-механика, бетон, хлеб заводтары, мич бол-базыралып ажылдаар болгаш үлөтүр комбинаттары.

Анбьяк хоорайнын чаа тудуглары

Волжский. Сталинградтын гидротудугуларын анык хоорайны — Волжскийниң дөгем кудумчулары көвүжө улам-ла ийик калбарын бар чыдар. Оон согу кел-инде үш чаа бажымынын ажылдады кирген, тудугуларынын 70 өг-бүлөдөрү бажымынын алган.

Хурайнын кылдыларына дузалаар бөдүрүлгелер туттунуп турар. Арматура заводунун бири эөлчө база Новоляде автосетелендиги эң улау заводу ажылдады кирген. Ам Сталинград ГЭС-тин тудугуларынын болгаш Волжскийнин чонуну херекчилерини чеди улау бөдүрүлгелер хандырып турар, олар база, септеле-механика, бетон, хлеб заводтары, мич бол-базыралып ажылдаар болгаш үлөтүр комбинаттары.

Кур черлер шингээдип алырынын дугайында кино-чурук

Казахстаннын кара чөтөсө дөгем колдуларында машина маняп бар чорур. Машинанын кырында өлкөн каш кижилер. Ол болза, хол дөбөөн черлерин шингээдип амыр дөш, чуртун чер-черинде чедип келгенер болуп. «Чазартыг хову» деп документалдык чаа кино илчидир өгөлдөр. Документалдык фильминериниң түр студиянын кинооператорлары Б. Н. Билицкий болгаш В. Комаров бо чамын чуртун кур черлеринде организастаан 124 тараалаң чаа ажыл-агыйларын бирөөнүн төртүнүнүн чуртунга көргөсө.

Хурайнын кылдыларына дузалаар бөдүрүлгелер туттунуп турар. Арматура заводунун бири эөлчө база Новоляде автосетелендиги эң улау заводу ажылдады кирген. Ам Сталинград ГЭС-тин тудугуларынын болгаш Волжскийнин чонуну херекчилерини чеди улау бөдүрүлгелер хандырып турар, олар база, септеле-механика, бетон, хлеб заводтары, мич бол-базыралып ажылдаар болгаш үлөтүр комбинаттары.

Бөсү агитациянын үрө түңнелди

АЛМА-АТА. Кокчетав областың Салкын кулскинин тараалаң чаа совхозунун партия организациаларынын бөсү агитациянын дугуружалары дика сонугуранчыл болуп турар. Совхозтун төөүзүңдө тураскалган делегейте инди дерин херексөөн.

Хурайнын кылдыларына дузалаар бөдүрүлгелер туттунуп турар. Арматура заводунун бири эөлчө база Новоляде автосетелендиги эң улау заводу ажылдады кирген. Ам Сталинград ГЭС-тин тудугуларынын болгаш Волжскийнин чонуну херекчилерини чеди улау бөдүрүлгелер хандырып турар, олар база, септеле-механика, бетон, хлеб заводтары, мич бол-базыралып ажылдаар болгаш үлөтүр комбинаттары.

Чаа тараалаң совхозтарда

ПАВЛОДАР. Областа 27 тараалаң совхозтарын организастаан турар. Иртыш хем-инин өрнүндө Бобровск совхозтун төп суур-рунук бажымынын тудуп турар. Инди магазин, столовая ажыттыган, чуртталга бажымынын болгаш еске-даа ажыл-агый амыдырал орган-бажымынын тудуп турар. Чурттуң бүгү черлеринде инди келген механизатор болгаш тускай эртемчилер ажылдап кырышкенер. Бобровск совхозта 21 муң гектар кур черлерин быжыгалаан. Ол черлерин чөрби беш хуузу бо чамдын чамында ачтарган. (СЭТА).

Хурайнын кылдыларына дузалаар бөдүрүлгелер туттунуп турар. Арматура заводунун бири эөлчө база Новоляде автосетелендиги эң улау заводу ажылдады кирген. Ам Сталинград ГЭС-тин тудугуларынын болгаш Волжскийнин чонуну херекчилерини чеди улау бөдүрүлгелер хандырып турар, олар база, септеле-механика, бетон, хлеб заводтары, мич бол-базыралып ажылдаар болгаш үлөтүр комбинаттары.

ЧУРТТУҢ ҮЛӨТПҮР БӨДҮРҮЛГЕЛЕРИНДЕ

Чурунта: 1. Азербайжан ССР-ниң Ленкоранда шай фабриказынын ролер цехи. Ол фабриканы чазартып кылганы болгаш чаа техник-биле ону чепселзөөн болза, бөдүрүлгениң күчүзүн дөт катар улагытарын органы берген. Фабриканын коллектив чыл планын хуусаа бетинде күөсеткен. 2. Молотов областың Кунгирскке машина тудуушкуну заводу көлө ажыл-агыйга чер өрүңкөн үтөөр херекселдерин мөөңү-биле кылмы үндөдөрүн шингээдип алган. Артезиан кудуктар кастырыны-биле индиг механизмерин күр черлер шингээдип амыр районнарже хойну чоруткан. Кур черлер шингээдип амыр черлерже ам чорудары-биле белеткэн чер өрүңкөн үтөөр херекселдер. 3. Ростов областың Новочеркасскке чаа кондитор фабрикасы ажылдады кирген. Оон күчүзү—чылда 1.000 тонна кондитор кылдыларын үндүрери болуп. Фабрикада бөдүрүлгө ажылдарын калбаа-биле механизастаан. Алды сөрт конфеттерин кылмы турар механизастагырган агрегат. СЭТА-нын прессклише.

Округтарнын сонгулда мурунун хуралдары

ЧАДАНА. (Телефон-биле). Улау судтарына сонгулдаарга белеткелди Чөөн-Хемчик районда чедикширин калбарын турар. Сонгулда лунктарынын шимелде дерлөгези көрүштүп кылдыган, сонугуларын аң ат даңгалары бүрүп хымытыган. Районда 16 агитпунктулар бар, инди сонгулдага хамаарышкан материалдар байлак хандырылган, агитаторлар чон ортузунга тайбын ажылын улам калбарын турар.

Чөөн-Хемчиктин сонгулда округтуну талазы-биле улау шийткенинде кандидат кылдыр эилелге коллективтинин депширтен эш Борис Ширякович Бурбону чаа улау төлөөлөрине кандидаттар 75 кишини регистратораын ноябрь 28-те дооскан.

Ноябрьнын 30-де округтун хей кижиги кырында сонгулда мурунун хуралы болган. Аваа сөс ан чүвө чугаалаан кижиги түрүзү бөдүрүлгө коллективниге депширтен улау төлөөлөрине кандидаттары болгаш эш Б. Ш. Бурбонун кандидатуразын аштерип, ону округтун хуралынын деткирин кылгырын турган. Хуралдан райондун бүгү сонугуларынга кылгырынын чагыс үн-биле хүдөп алган. (СЭТА).

САМАГАЛАЙ. (Телефон-биле). Төс-Хем райондун төвү—Самагадай суурга округтун сонгулда мурунун хуралы болган. Ноябрь 30-де өрткөн ол хуралда 154 кижи омурушкан.

Хуралга райшериг комиссариядын председары эш Карлов «Совет суду» делегейде эң демократтык суд системасын дөш илеткелди кылган.

МТС-те парторганизацианын секретары эш Сыртгарта механизаторларын ортузунга логистикасыг ажылды улам күштедирип, күш-ажылын сагыла-чурумун быжыгалап турган, улау судтарына сонгулдаарга хүнү—декабрь 12-ге белес кылдыр 4 тракторларын, 6 селкелериниң сентелерин бүрүн доозарын демдегелзөөн.

Анык сонугучу, школа бажымы эш Петрова—школяны өрөөндө кижизиндегизип ажалын улам өлкөдөн, ала-недер орузунагы ажылын күштедирерин чугаалажып, декабрь 12-ге чагыс өй-сеткелдиги бадыларыныче бүгү сонугучуларын кылгырган. Ол ашкан Калинин агтыг өлкөдөн эш Шембуа, Ленин агтыг колхозтод эш Артезия база еске-даа эштер санал берген.

Хурал бедик көдүрүшкүчү-биле өрткөн. Хуралдан райондун бүгү сонугучуларына кылгырын хүдөп алган. Хурал соонда кино болган.

Колхозчунун хүлөөлгөзи

ТУРАН. (Телефон-биле). Бил-Хем районда «Былдык сыдык» колхозтун хову ажылынын бригадасында херөөлөн Мады Содулай райондун хүндөлөк самбырамына чыл бүгү мактарынын келген. Дүжүт алышыкынын үзүндө ол, комбайндын маңдарже тараа сөөртүр хүдөмгезин түбүрү 150—200 хуу күөсөдип турган. Оон харын ам 50 ашпаан, назымы улагатса-даа күш-ажыла ынак болгаш кызымак.

Колхоз келер чамдын тарыгазына чердер үрезини белеткен алган, амы үдө ону орындаар, үңүштүп шынары бидлер айтырыг хол соруга кылдыр тургустунуп турар. Эш М. Содулай үрезин арылагчыларын ортузунга тайбын ажылын чоруттунган, тараа култураларын үрө, шинерин улау судтарына сонгулдаарынын хүнү—декабрь 12-ге чедип бүрүн доозарын хүдөнтөн ажылдап турар.

Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырап талазы-биле европа чурттарының чөвүлел хуралы

Ноябрь 29-та Москвага Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырап талазы-биле европа чурттарының чөвүлел хуралы ажытылган. Чөвүлел хуралда Совет Социалисттик Республикаларының Эвелелини, Польша Улус Республикасы, Чехословак Республикасы, Албанияның Улус Республикасы, Болгарияның Улус Республикасы, Венгрия Улус Республикасы, Германия Демократтык Республикасы, Румын Улус Республикасы талаштары кырык чурттар.

Чөвүлел хуралда Кытай Улус Республикасының төлөөкчүлөрү тайгааракчы болуп база кырып турар.

Совет Социалисттик Республикаларының Эвелелиниң төлөөкчүлөрү СССР Эвелелиниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының бир дугаар Оралакчы болгаш ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотов баштап турар. Совет төлөөкчүлөрү составында моон алаанда эштер база кырып турар: ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министринин бир дугаар оралакчысы А. А. Громико, РСФСР-нин Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. М. Пузанов, Украин ССР-нин Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. Т. Вальченко, Белорус ССР-нин Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы К. Т. Масуров, Латвия ССР-нин Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы В. Т. Лацис, Эстон ССР-нин Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. А. Мюрисел, Литва ССР-нин Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы И. А. Гедвидас, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министринин оралакчысы В. А. Зорин.

Польша Улус Республикасының төлөөкчүлөрү Польша Улус Республикасының Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Юзеф Циранкевич баштап турар. Төлөөкчүлөрү составында—Даштыкы Херектер Министринин оралакчысы Мариан Навшоковский болгаш Польша Улус Республикасының ССРЭ-де бүрүн эргелгит элчини Владислав Левинский олар кырып турар.

Чехословак Республикасының Чехословак Республикасының премьер-министри Вильям Штроскиге баштаган төлөөкчүлөрү кырып турар. Төлөөкчүлөрү составында: Даштыкы Херектер Министри Владислав Давид, Туугу Министри Эмануэл Шлахет, Кадык мамгалаз Министри Йозеф Плойбар, Чехословакияның ССРЭ-де бүрүн эргелгит элчини Яромир Вошалак.

Герман Демократтык Республикасының төлөөкчүлөрү ГДР-нин Премьер-министри Отто Гротеволь баштаган. Төлөөкчүлөрү составында: Премьер-министринин Оралакчысы Валтер Ульбрихт, Премьер-министринин Оралакчысы болгаш Даштыкы Херектер Министри доктор Лотар Бальц, Премьер-министринин оралакчылары Отто Нунке болгаш доктор Ганс Лох, Германияның Демократтык тармакының партиясының чыгыш секретары Бертольд Розе, а ол ышкаш Герман Демократтык Республикасының ССРЭ-де бүрүн эргелгит элчини Рудольф Апельт кырып турар.

Венгрия Улус Республикасының төлөөкчүлөрү Венгрия Улус Республикасының Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының бир дугаар оралакчысы Андран Хегешш баштаган. Төлөөкчүлөрү кежигүүлери: Венгрияның Даштыкы Херектер Министри Янош Болдоци болгаш Даштыкы Херектер Министринин оралакчысы Эндре Шик. Төлөөкчүлөрү составында ВУР-нун Совет Эвелелиниң бүрүн эргелгит элчини Ференц Мунхаз база кырып турар.

Румын Улус Республикасының төлөөкчүлөрү Румын Улус Республикасының Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының бир дугаар оралакчысы Киву Стойка (төлөөкчүлөрү баштымы), Румынияның Даштыкы Херектер Министри Сибион Буяк, Даштыкы Херектер Министринин бир дугаар оралакчысы Григоре Протасеа, а ол ышкаш Румын Улус Республикасының ССРЭ-де бүрүн эргелгит элчини Ион Раб олар кырып турар.

Болгарияның Улус Республикасының төлөөкчүлөрү составында Болгарияның Улус Республикасының Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчысы Антон Югов (төлөөкчүлөрү баштымы), Болгарияның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчысы Георгий Трайков, Даштыкы Херектер Министри Минчо Нейчев, а ол ышкаш Болгарияның Улус Республикасының ССРЭ-де бүрүн эргелгит элчини Барло Луканов олар кырып турар.

Албанияның Улус Республикасының Албанияның Улус Республикасының Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчысы Манушеш Муфту (төлөөкчүлөрү баштымы), Даштыкы Херектер Министри Бехорим Штвала болгаш Албанияның Улус Республикасының ССРЭ-де бүрүн эргелгит элчини Михаил Профит олар кырып турар.

Кытай Улус Республикасының чөвүлел хуралда төлөөкчүлөрү болза, КВР-нун Даштыкы Херектер Министринин оралакчысы болгаш КВР-нун ССРЭ-де бүрүн эргелгит элчини Чжао Вэнь-тань болуп турар.

Бирги хуралды ССРЭ-нин төлөөкчүлөрү баштымы В. М. Молотов айткан. Ол Совет Эвелелиниң Чолааны мурундаан Совет Чолааны Польша Улус Республикасының болгаш Чехословак Республикасының чакырткы-биле дугурушкан ноябрь 29-та Москвага алыл Парижге Европага коллективтик айыыл чок чорукту системаны тургузар дугайында айтырымны көөрү-биле ниети европа чөвүлел хуралы чымы-

дырап дугайында саналын күлөп алган чурттарың төлөөкчүлөрү байыр чедирген.

Чалатырган күрүлелерин чакымын Европаның улустары дугурушпур турар бо чугула айтырымны көөрүңе кырып аржажк болганың дугайында хомадалы илеретиншазин, В. М. Молотов амгы байдалга тайбыңга ынак чурттар оларын амга чедир тайбыңы болгаш боттарының айыыл чок чорукту хандырап чорудуп турган кемчелер-биле кызыгааратымын шидас болгаш оң-биле холбаштыр, совет төлөөкчүлөрү болан турары-биле алгарга, Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырап талазы-биле европа чурттарының чөвүлел хуралы айттыган чалатканы күлөп алган күрүлелер составың болуп эртер ужурап деп медегезин.

В. М. Молотов бо дугайында боттарының болгаш чугулаарын чөвүлел хуралдың кырыкчылдеринен дилээн. Польша Улус Республикасының төлөөкчүлөрү баштымы Ю. Циранкевич чөвүлел хуралды келген күрүлелер составың чорудар дугайында саналды дегезин. Чөвүлел хурал бодунун мурунда туруп турар сорулгаларын шийттирээр дээринге идеяди ол илереткен.

Европага коллективтик айыыл чок чорукту системаны тургузар дугайында айтырым талазы-биле европа чурттарының чөвүлел хуралы чымылдары болза, барымы талазы күрүлелерин париж дугурушталарын күштүг болдуруп бадылаарын дугурушталарын сорулга-биле чорудуп турары баштыкымын турда элчи чаланың эргежок чугула болуп деп чехословак төлөөкчүлөрү мурундаан В. Штроскиге медегезин. Иччалың чехословак төлөөкчүлөр бо чөвүлел хуралы мында келген төлөөкчүлөрү кырыкчыл-биле чорударың эргежок чугулаарын дугайында совет төлөөкчүлөрү саналын шуут үндөмдөгүн деп санап турар.

Герман Демократтык Республикасының, Венгрия Улус Республикасының, Болгарияның Улус Республикасының, Албанияның Улус Республикасының, Румын Улус Республикасының болгаш Кытай Улус Республикасының төлөөкчүлөрү совет төлөөкчүлөрү саналын база дегезинер.

Оң сөздүңе Совет Эвелелиниң төлөөкчүлөрү баштымы В. М. Молотов медегезин кылган, оң чөвүлел хуралдың кырыкчылдерин уугу кичээңгей-биле дыңнаган.

Европага коллективтик айыыл чок чорукту системаны тургузар дугайында айтырым талазы-биле ниети европа чөвүлел хуралыңа кырып дугайында Совет Эвелелиниң чакырткы Польша Улус Республикасының болгаш Чехословак Республикасының чакырткы-биле дугурушталарыңа европа чурттарының, а ол ышкаш АКШ-тиң чакырткына чоруткан саналы Европада тайбыңга мыктымдык бүгү улустарың дүрүм богулар дугурушталарын болдуруп турар ам үдө тургустуған байдалын ужурудан кылдырган деп ол айттыган.

—Европада болушкунарың төгүлдөз болза, чакыды барымы талазы күрүлелер, чүгүң-дээ мурундаан Американың Баттышан Штаттары, а ол ышкаш Англия болгаш Франция Барымы Германияны републицастарыңга база оңу өскө европа күрүлелеринге улуурлаштыр тургускан боттарының шериг бөлүгүлөрүн икчилерге хандырап чөвүлел хуралга тургустуу эргелгит тараптын херөөңе айылдыг оруктап чоруп турар. Лондонга белгектиңген болгаш октябрь 23-те Парижге ат салган дугурушталарын кол утказы ынак. Ам ол дугурушталарын, сөздүңе барып оларын боттарыңа чыгыш чөвүлел, күштүг болдуруп бадыларынче кирген—деп В. М. Молотов чугулаан.

Ол планарың Европада тайбыңын херөөңе айылдымы тоза илерей болуп турарын медегезин, Молотовтуң чугулааны болза, ол айылдык хандырап болгаш герман айтырымы шийттирээринге база Европага тайбыңын, айыыл чок чорукту хандырап чорудуп дегеткендер көргүзөр төлөдө, Совет Эвелели ол планарыңа ойталаарын болгаш моон олаанда кол-кол чүдүлгө үндөмдөгү дугурушталарын чедип алырын саналаан турар.

Бирөөдө, дегеткенни бирги болгаш ийги дайыңарын кымыл үндүргөн герман милитаризмин катан өттүлүгүн кылдыр-дээ таварыңга болушкун болгаш герман айтырымын, чүгүң-дээ мурунда, ол херек дөң оңа харысаалганы чүбөт турар дөң күрүлелерин аразыңа дугурушталарын чедип алырын үндөмдөгү шийттирээр болгаш кымылмай шийттирээр, оң-биле Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырап дөң демисей.

Ийде, тайбыңын камгалаарыңга болгаш бижыгаарыңга сонугралдык бүгү европа күрүлелерин, оларын күрүлел болгаш хей-ниети тургузууңа хамаарыңга чокка, кырыкчыл-биле Европага коллективтик айыыл чок чорукту системаны тургузар, оңу чедип алырды «европага коллективтик айыыл чок чорукту» дугайында ниети европа керөөңүнүн бар болуп турар совет төлөөкчүлөрү-дээ, бо айтырым талазы-биле өскө чурттарың өлпөр саналдарың-дээ бүгү кичээңгей-биле чугулаашып көөр.

Совет Эвелелиниң ол саналдары чакыды ниети сорулгалык, ол болза, Европага тайбыңын дегеткенни болгаш бижыгаарын хандырап болуп деп В. М. Молотов дөң ынак дегезин. Париж дугурушталарың үндөңүнү өскө сорулгаар салгыңан. Париж дугурушталары чакыды европа күрүлелерин өскө европа күрүлелеринге өжөнөштор тургузарын, өзирки аразыңа чөвүлелдерин кымылмай болгаш өскө чөвүлелерин уламычларын барымыңан турар, ол чорук чугула чөвүлелерин, чөвүлел бөлөкчүлөрүнүн планары-биле албатарың болур.

Совет Эвелели Германияның дугайында айтырым талазы-биле болгаш бирги чергеде Герман күрүлелерин чакыды ай чоруктап тургустуу дугайында айтырым талазы-биле, Франция, Англия болгаш АКШ-биле дугурушталарын чедип алырын орадаштып турар деп В. М. Молотов айткан. Бир өскө дөң күрүлелер шийттирээр Барымы болгаш Чөвүлел Германияны чөвүлелдеринге уламыч чөвүлел болгаш каттышкан Германия бадуру тайбыңга ынак демократтык күрүлелерин чөвүлел чорудуп болуп болза, мынды дугурушталарын чедип алырын болур.

Ам үдө париж дугурушталарын күштүг болдуруп бадыларыңга кымылмай бөлөкчүлөрү турарын айттыпшаан, Молотов париж дугурушталарын күштүг болдуруп бадыларын болгаш боттарыңар улустар аразыңа бүгү байдалыңа күштүг харысаалгыңын болдуруп деп медегезин.

Бо чыдың дугурушталары Совет чөвүлел Европага коллективтик айыыл чок чорукту дугайында өйү келген болгаш эң чугула айтырымын мады чугулаашып көөрүн АКШ-тиң, Англияның болгаш Францияның чакырткына үш катан саналаан, иччалык-ажок ол саналдар айттыңан чакырткы талазыңа чыгыш-дээ катан дегеткен, ол чакырткы Совет Эвелелиниң саналаан киргенге Европага коллективтик айыыл чок чорукту дугайында ниети европа керөөңүнүн төлөөкчүлөрү чөвүлел чөвүлел турар өскө, харың-дээ бо айтырым талазы-биле кыдың-дээ саналдар кырыбей турар.

Ол чорук апа-дээ таварыңга өскө дөңүн В. М. Молотов дегезин. АКШ-тиң, Англияның болгаш Францияның чакырткына амгы планары париж дугурушталарыңа илереткенге билдирер, ол дугурушталар Европада коллективтик айыыл чок чорукту болгаш тайбыңын хандырап өскө, а републицастарыңан Барымы Германияны кирип тыртар болгаш Европада дайымын айымын күштөлдөрүнө база улустар аразыңа харысааларыңа дүштүлүгү чорукту улам чыгылдеринче апар чыдар мынды шериг бөлүгүлөрүн тургузар сорулгаарың.

Париж дугурушталарын болза, Европага чөвүлел бөлөкчүлөрүнө улам ынакты болгаш оңа айылдык чала болуп деп В. М. Молотов чугулаан. Европаның тайбыңы ынак күрүлелер боттарының айыыл чок чорукту бижыңга хандырап төлөдө, париж дугурушталарын күштүг болдуру бээр болгаш боттарыңар таварыңга дүрүл боттарының күштерин сыйкы каттыштырып база оларын мады бижыктырап ужураштар деп ол медегезин. Оңу чедип алырын, камгалаарың арганы күштөлдөрү талазы-биле амгы байдалга дүжүр кемчелерин чорудар дөң бүгү талазы белгектиңери эргежок чугула. Ол чорук бо чөвүлел хуралын кырыкчылдер күрүлелерин чөвүлел күштерин болгаш оларын камгалаарыңга планарың талазы-биле калы кемчелерин, а ол ышкаш бистин улустарыңың тайбың күш-ажылын идегелгит камгалаар, бистин чурттарыңың кымылдарың дөң болбос чорун магылаан болгаш болуп болур агрессиядан камгалаарың хандырап төлөдө өскө-дээ кемчелерин чорударын негеп турар.

Европа чурттарың бо чөвүлел хурал Европаның коллективтик айыыл чок чорукту системаны—Европаның болгаш бүгү дегеткенни улустарың дегезин турар системаны тургузарың оңуңа чугула чала болуп чугаажок, дегеткенни чөвүлел хурал болуруңа бирги черегини ужуру-дузалык болуп дөңүнө бүтүрөдү В. М. Молотов база илереткен.

В. М. Молотов болуңу чугулаан дозуп турар, Европага тайбыңын болгаш айыыл чок чорукту хандырап талазы-биле европа чурттарының чөвүлел хуралы болуңу мурунда салгыңан сорулгаларын алдарыңга бижык күрүлелер дөңүнө идегелгит илереткен.

Оңу сөздүңе, Польша Улус Республикасының төлөөкчүлөрү баштымы Ю. Циранкевич медегезин кылган. Польша Улус Республикасының төлөөкчүлөрү Европага тайбыңын болгаш айыыл чок чорукту хандырап талазы-биле кемчелерин, анаа онза сонугралдык өскө чурттар-биле калы чугулаашып көөр дөң европа чурттарының чөвүлел хуралыңа чедип келген, бо чорук агрессия чала гитлерки аг-шерикти катан тургузарынче бүгү-дээ аргазыңга орадаштып турар барымы талазы күрүлелерин чакырткына күлөдө дугурушталарын чөвүлел үндөмдөгү тургустуңан чала байдалга холбаштыр болуңан деп ол медегезин.

Польша чөвүлел европа күрүлелеринин чөвүлел хуралын улуру ужуру-дузалык деп санап турар болгаш тайбыңга ынак күрүлелерин ниети айыыл чок чорукту, а оң-биле Польшаның болгаш оң кымылдарыңын айыыл чок чорукту, польша улустуң айыыл чок чорукту чала байдалга хандырап эргежок чугула болуп турар болгаш бистин күжөншикчиликтерини мөңгүлөргө улаңган мынды дугурушталарын чедип алырын болуңу салгыңанын кириңерине белен деп Циранкевич чугулаан.

Герман милитаризм Европаның улустарыңа санап четпес кагылдап-хоорулар-дүрүл-биле бир дугаар өскө кымылмай турарын Ю. Циранкевич айткан. Тайбыңга ынак, милитаризмден дозуп Германия-биле тайбыңче болгаш найыраңче орукту Совет Эвелели Берлин чөвүлел хуралының үндөңү болгаш сөздү айларын дугурушталарын күштүг болдуруп чорудуңан элчи дипломаттык ноталарыңга айткан деп ол медегезин.

Германияны каттыштырыңга тодө бөмү тургускан орук бар болуп турар дөңүн Ю. Циранкевич уламыч чугулаан. Иччалык дөңү уламыч чөвүлел: париж дугурушталарын күштүг болдуруп бадыларынче апар чыдар орук база бар. Ол орук дайыңалы көрбөс айылдык ужураштар апар чыдар. Бирөөдө, ол болза, Германияның чарыңан турар чорукту камгалаар аргылары болур. Германияны чарыңан турар чорукту камгалаар артылары Европада улустар аразыңа байдалын чыгылдеринге, а мынды төлөдө, дайыңалы айымын улаңгыларыңа чедирер. Ийде, париж дугурушталарын күштүг болдуруп бадыларын болза, чакыды чурттарың өскө европа чурттарыңа улуру, оң иштиңе Польшага улуру улаңган чөвүлел бөлүгүлөрүн тургузар болур. Барымы Германияны републицастарыңын дугайында дугурушталарын күштүг болдуруп бадыларын ам дөңүдө чорутуңаңа, герман айтырымы Германияны кырыкчыл-биле дугурушталарын күштүг болдуруп бадыларын таварыңга бөмү оруктар ажиң болгаш Германияны демократтык, тайбыңга үндөңүлө каттыштырыңга ол чедирер болур. Барымы Германияны републицастарыңын дугайында дугурушталарын күштүг болдуруп бадыларын эргелгит оруктар хандырап деп Циранкевич дегезин.

Германияны чөвүлелеринин чыгыш чөвүлел дугайында теория болза, хооңун чорук болуп, чөвүлел дөңү, дегеткенни ийги дайымының сөздүңе герман милитаризм улустарың болгаш оңу камган кезеде хоразыг өскө болуруңан аргалык болуңу турар байдалар тургустуңун келген деп Ю. Циранкевич айткан. Дайымын, шериг кырыкчылдарын болгаш өскө чөвүлелдеринин политикамыңа улуру кол күжү Совет Эвелели болуп турар тайбыңын лагерин демисейки турар дөңүн ол чугулаан.

Европаның улустары бистин демисейкерликке бижык тайбыңын болгаш айыыл чок чорукту хандырап талазы-биле күш болуп деп Польшаның төлөөкчүлөрү баштымы уламыч чугулаан. Ол сорулгаларын чедип алырын караңгыны шы орук болза, улустарын чөвүлелерин, улустар аразыңа харысааларыңа дүштүлүгү чорукту чок кылар, чөвүлелдеринин улустарыңа чедирер коллективтик айыыл чок чорукту бүгү-ниети системаны болур. Совет Эвелелиниң болгаш тайбың лагерин өскө-дээ чурттарыңын ийги үндүрүп турар туржу бо-ур. Бистин чурттарыңың сунган хооңу кошпак чоруктуң илерөөңүн ам бистин хамаарыңга сүдөз дөңүлөрүнө ойталаашыңга сүдөз дөңүлөрү көрбөс белен болуп турар кыдыр чымып турарлар деп ол чугулаан.

Бир өскө улустарың бүгү төгүлдүг дугурушталарын камгалаарыңга база европа күрүлелеринин хей-ниети болгаш улустарыңын барымы талазы политиктер париж дугурушталарын күштүг болдуруп чоруда бээр болза, иччалыңа тайбыңга ынак чурттарың айыыл чок чорукту хандырап чоруда чала аргазың болгаш күштүг негеп турар чала байдал тыңгып келер деп Ю. Циранкевич медегезин. Чала байдал тайбыңга ынак чурттарың камгалаар күштерин улаңгыларың чугаажокка негээр дөңүн ол айткан.

Калың тайбыңын болгаш улустар аразыңын айыыл чок чоруктуңу политикамыңа чорудуп турар күрүлелер чала айылдык болуруңга-биле боттарыңын күжөншикчилик каттыштырыңга, калың ол күжөншикчиликтерин каттыштырыңга хандырап чоруда, калың бистин камгалаарың кемчелеринин каттыштырыңга, калың бистин ам чоруктаң кемчелеринин ажиңтымы хей болуп ийге деп Циранкевич медегезин.

Ю. Циранкевич чугулаан дозуп турар, бо чөвүлел хурал мында кырып турар күрүлелерин калы күжөншикчиликтерин улустарың улустарын агрессиядан камгалаарыңга дугурушталарын улаңгыларың төдөлдөрү дөңүнө идегелгит Польшаның төлөөкчүлөрүн мурунда илереткен.

Ю. Циранкевичин медегезинин сөздүңе хурал хандыган. (СЭТА).

Партия организациялар секретарьларының семинары

Суд сонугдаларыңа белеткелерин экижидер, партияның организм-массалык, политикжизилдигин амылдарын улам күштөлдөрү сорулга-биле СЭКП Би-Хей райкому чоокта чөвүлел семинарың организм-массалык, МТС-те болгаш «Өк» совхозта база албан организация, бугуруңа черлеринде партияның секретарьлары бүрүн олуршкан.

Семинарга номчутулган «Совет суд—

хамааттарың эргелерин камгалаарыңга», «Дегеткенни амгы байдалың дугайында», «СЭКП Уставың дугайында» база практиктик ажиңдарга холбашкан өскө-дээ лекцияларын дымакчылар улуру кичээңгей таныжын эркен. Ол ышкаш партияның секретарьлары агит-коллективтик канчалар улуру турарыңа дугайында дүрүлгө солгучуңуңуңа база болган.

М. КАВАА-САРЫГ.

Соңгудаларга белеткел хун келир адуум-на калбарып турар

ЧАА-ХӨЛ. (Телефон-биле). Улус судтарыңа сонугдаларың белеткел Чоо-Хөл райоңда улам калбарып турар. Райкүжүлүң шийттирерин бугулар тургустуңан сонугдала пунктулары көрүштүг шийткенге, агитпунктулар сонугдала хамаарышкан материалдар-биле, литература-биле, солгунар-биле хандырыңан.

Сонугчуларың ат даңзымы ноябрь 23-тен эргелел ниетинин көрүлөңүнө астыңан. Райоңда 13 агитколлективтер бар, оларын агитаторлары тайбыңга масалык ажиң улам калбарып турар. Агитпункт бүрүңгө дөңүлөрү элдерин тургустуңан, кыно көрүлөңүн, лекция номчулгалары, бот-тымыңар улаңгы болуруңунин концерттери чер болгаш организм-массалык турар.

Улус шийткөөңиңге болгаш улус төлөөкчүлөрү кандидаттар дөңүлөңгө

амгы үдө райоңда чакыды эл-сепкилди көрүлөңүп турар. Райоң коллективинин болгаш «Тилөөгө» колхозтуң колхозчуларының ноябрь 24-те болгаш ниети хураларыңа Чоо-Хөл сонугдала оруктуң талазы-биле улус шийткөөңүн камгалаарыңга эл Рауа Гингезаюна Аммулдуңуңа депштен. Оңу кандидаттарын МТС-тин коллективин, Ления аттыг база Молотов аттыг колхозтарыңа колхозчулары чакыды үн-биле дөңүлөң. Улус төлөөкчүлөрү кандидаттар дөңүлөңгө база калбарып турар.

Райоңуң бүгү черлеринде болуп турар дөңүлөңгө хураларыңа чон күш-ажылы улам белеткен хуралдарың ап турар. Механизаторлар септеге графика дөңү, колхозчу ишчилер мады менди, күштүг чыла ажыра, чакыды тармага хымакчалык белеткен дөңү социалист чарыкты камгалаарың.

Малчынарже кичээңгей салышкыны

Сүт-Хөл райоңда Калинин аттыг колхоз бо чыдың мады чөвүлел өңүдө организм-массалык камгалаарың.

Колхоз баштар чери малчынарже чуртталга амылдарыңга улуру кичээңгей салып турар.

Хой база чыгыш фермаларың олар элдеринин көрүшүп турар малчынарже.

Д. СЮРЮН-ООЛ.

Колхозтуң хаван амаакчызы

Барымы-Хемчик райоңуң «Большевик» колхоз ажиң-ажиң аргалың хаван ажиң-ажиң коммунист эл Чамбал колхозтуң эр, кыс 2 хаваның күлөп алган, оларын камгалаарың, чир чөвүлел өй-шаныга белеткен, кышкы болгаш чыгыш ажаалганы организм-массалык чорудуп турган, ийги чыла иштиңде 90 баш чедир өстүргөн. Колхоз баштар чери эл Чамбалың кымылмай күш-ажылын үндөңүлөң көрбөс чыдың анаа немелде төлөкүлөр кыдыр 3 хаван олгу тымысан.

Колхоз бо чыдың 16 өрөөлүдү эки шыңарың чымыл, чымы хаван камгалаарың ажиң-ажиң кирген. Өрөөл бүрүңгө нечкелер тургускан болгаш хаван кемчелер саваларың кылган.

Эл Чамбал хаванга бээр ийги-бүрү кемчелер бо чыдың четир-биле белеткен алган. Хаваның турар камгалаарың ажиң-ажиң тургустуң, оларын кемчелерин өй-шаныга шың организм-массалык турар.

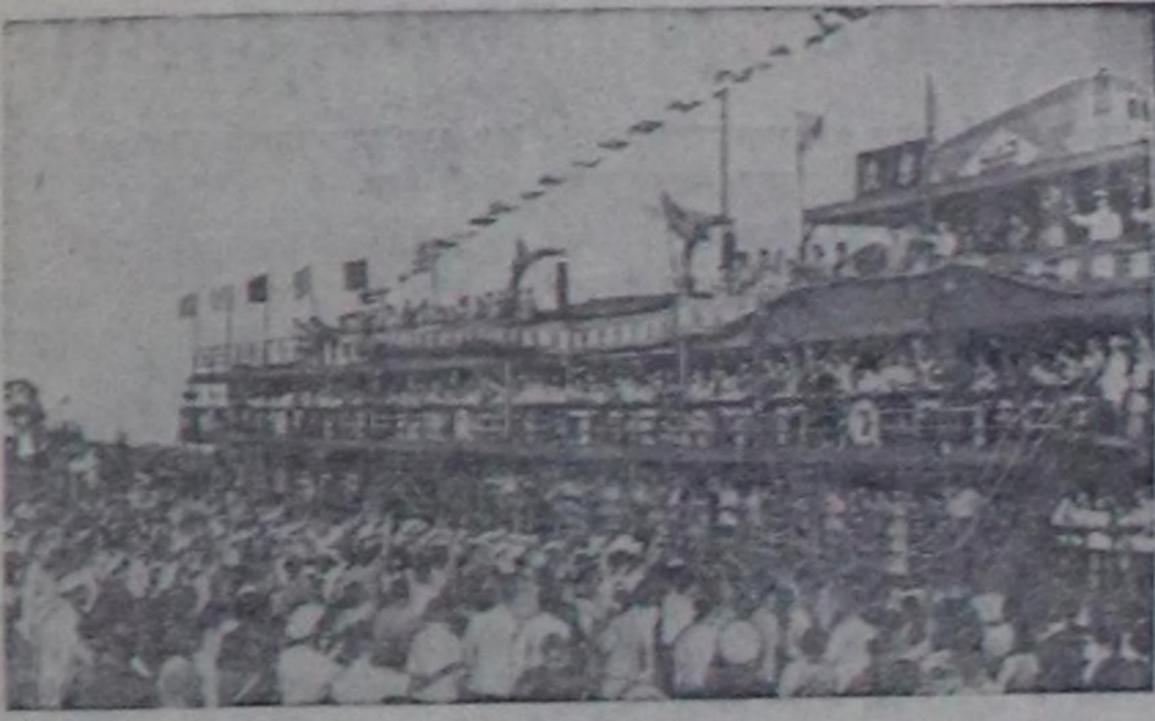
И. КЕЛИК-СЕНГИ.

Мал эмчизи эки ажиңдап турар

Мал эмчизи эл Таракан Кызыл райоңуң «Тилөөгө» колхозуңа ажиңдап турар. Ол ажиң ажиңдап киргенден бээр ийги чыл болуп бо аразыңа мал азырларыңга улуру шийттирер кемчелерин ап келген. Кайда-ла мал аараан болуп мал эмчизи оңу ынакты экирти өмөкчүлөр. Мал азырларың болуруңа баш улуру шыңгы кемчелерин алдымын турарыңа ам колхозтуң бүгү мадыңа камгалаарың азыр чөвүлел.

Эл Таракан паан бугулар ажиңдап, мал фермаларыңа, тус-тус малчынарже доктаамал барып, мады аарыңан камгалаарың төлөргү кемчелерин ап, ол дугайында малчы

Улус демократиясының чурттарында

Ыдат Улус Республикасы. Ала-чурт сажырлар сөөртүр «Миньчжун» деп бир килгирген. Ичкири 1.500 тонна чаа судно Чуртунта: «Миньчжун» пароход Шанхай пристаныдан Янды темен болуучу бири чорудушкунуече чоруккан.

Синьхуа агенттигинин чурту.

Ыдат ажилдакчыларның баштайгы бөлүүнүн чаа госхозче чорутканы

ПЕКИН. Синьхуа агенттигинин айтканы бола, Совет Эвилелинин белекке берген дериглери-биле туттуун турар Хэйлуңцзян можда тараан госхозче чус кижи составтыг ыдат бригадирлерин, агрономдарын болгаш трактористтерин баштайгы бөлү чоруткан.

лар чорутур. Олар чаа тараан госхозче куртуун алам-буру ажыл-агый черлеринде, септеге мастеркаларын болгаш эске-даа бүтүргүлелерин чоруп турарлар. Чаа госхозча совет тускай өртемчилер оларга дуздаларлар.

Чоокту үедө өлчө база 338 ажилдакчы.

(СЭТА).

Чехословакияның национал хуралына болгаш Словакияның национал чөвүлелинге соңгудалар

ПРАГА. Ноябрь 28-те бүгү чуртта чуртун дээди органы—Чехословакияның национал хуралына болгаш Словакияның хоойлу чогаалдыг органының национал славак чөвүлелинге соңгудалар өтөзөн.

диз илешкейлиг чорун көргүсөндөр. Эртегинин 11 шакта бүгү участктарга соңгукчуларның 40 ажыл хуузу бамдылапкан.

Национал хуралга 368 депутаттар, а Словакияның национал хуралына 104 депутаттар соңгугтуур үжүрүт.

(СЭТА).

Венгрияда чер-чер Советтеринге соңгудалар

БУДАПЕШТ. Ноябрь 28-те бүгү Венгрияда область, уезд, хоорай болгаш район Советтеринин соңгудалары болуп эрткен. Будапештинин национал болгаш кымыл туттар-биле байыраакчыг кылдыр шиметкен кудумчулары ол эртен эрте-де хэй илжилгитурган. Чер болганга соңгукчулар уагт илешкейлиг көргүзүп турган.

соңгукчуларның дөрттүк бир кезин бамдылапкан. Мажар бамдылашының чорун турарында дугайында баштайгы мезелер келгилеэн. Олар чоң ортузуна патриотчу б.диз көдүрүлүшкунуучу дугайын ол ишканал чуртапкан турар.

Чар болганга чер-чер Советтеринге соңгудаларының хууну бүгү уагтунга байырдалы кылдыр уткаан. Хоорайларга болгаш суурларга ол хунге холбайтыр массалыг соңгукчүтөшкүннөр, спортчу маргылдаалар, бот-тивныгыр урам-чүтү коллективтеринин көргүзүлгөри болуулаан.

(СЭТА).

Чехословакияның көдээ ажыл-агыйының механизациясының өзүлдези

ПРАГА. Чехословакияда хову ажылдары дооступ турар. Көдээ ажыл-агый ажылдарының механизациясының өскөнүн ачымында ол ажылдар мурункузуна динде дүргө чорутууну турар. Бир өвөс даймы мурунда 100 гектар тарыга шөлдүге бир трактор оналжын турган болза, 1953 чылда ол-ла шөлдө ортума-биле дөрт тракторлар ажилдаан, ол факт чуртун көдээ ажыл-агый механизациясының белки денселенин дугайы херечилеш турар.

Бирги беш чылдын дургутуна Чехословакияны машина-трактор станциялары 14 муң ажыл тракторлары, 1175 комбайнлары, 13500 аяк-буру ажаап алымышлы машиналары болгаш хэй санмыг эске-даа техниканы алган. Чуртун кол мал ажылчыг чери болуп Словакияда көдээ ажыл-агый ажылдарының механизациясы онза өскөн.

(СЭТА).

Албанияда тудуг ажылының калбарышыны

ТИРАНА. Дайын сөөдүндеги үедө Албанияда үлестүр бүтүргүлелерин чамык уагтунга бүтүргүлелерин В. И. Ленин аттыг ГЭС, И. В. Сталин аттыг пест-таавы комбинаты, Завбосанда мяш ажиллап кылдыр комбинат, Малиште чигир завод, Тиранада Энвер Ходжа аттыг металл ажиллап кылдыр завод, Фериде болгаш Рогожинде хөвөн арылган кылдыр заводлар, Шкодерде тапкы ферментацияның фабрикасы, Влорага арылган кылдыр завод туттунган.

Селеницада, Перрикте, Бульште, а ол ишканал Сталин аттыг пест-таавы комбинатының чамында чаа ажылчын суурлар өзүп үнгөн.

Эрткен чымын Албанияда тудуг ажылдарының хемчээди дайын мурунун денеленин 12 ажыл катан улаткан. Ам үедө Влорага уагт цемент заводуну тудушкуну дооступ, Мати хемде Энвер Ходжа аттыг ГЭС-тин, Перрикте нефть хайныдыр заводун болгаш эске-даа бүтүргүлелерин тудуглары чуртуулар турар.

Чуртталга тудушкунууче уагт илешкейлиг сандымын турар. Бо чымын ол тудуг бүгү тудуг ажылдарының хемчээдин барык-ла 20 хуузу болуп турар. Тудуг ажылдары боттанырында белки түнелдерин челип алырын хантырын турар чүгүдө байдал болза, тудугларның механизацияны болуп турар. Ам Албанияда чаа механизацияны калба-биле херечилеш турар.

Тудугчуларның чаа кылдары өзүп турар. Дайын мурунун үезинге бодарга техникаларының саны беш катан, лаженерлерин—6 катан өскөн

(СЭТА).

„Улустун алдарлыг өртемдени“ атты ГДР-нүн бөлүк өртемденеринге тывыскавы

БЕРЛИН. Ноябрь 26-да Герман Демократтыг Республикасының президентин В. Пиль ГДР-нүн бөлүк өртемденеринге „Улустун алдарлыг өртемдени“ деп атты тывыскаан.

Ол белки атты алган өртемденерге президент кыска чүве чуртаалаан. Шанкатканарының мурундан доктор Фриц Лебе хазын чүве чуртаалаан.

(СЭТА).

Совет-афганистан садыг харылзааларына

КАБУЛ. Чугалаажымышының чөйшкүнүнүн доозулганының түнелинде бо чылдын ноябрь 28-те Кабулда СССР беле Афганистаның аразында ээлчегилг чымын дургутуна бараан саарылганының дугайына протоколга ат салдыган.

Бо протокол Эугуар Совет Эвилелинде Афганистанче нефти продуктулары, металлдары, чигирин, хөвөн-саазын кылдыгы өстери, автомашиналарын, деринкинерин, эмирин, ишчаарга Афганистандан СССР-же дүк, хөвөн, алгы-кеш чиг этти, кургак чимистерин, үстүг үнүштер үрешинерин чорутур.

Удур-дедир барааннар алчыры эртен чыл-биле деңизерге улаткан.

(СЭТА).

Польша биле Бразилияның аразында садыг дугуржулгазын кылган

ВАРШАВА. Чоокта чаа Рио-Де-Жанейрога Польша Улус Республика биле Бразилияның аразында садыг дугуржулгазы кылдыган. Бразилия Польшага демир руданы, хөвөнни, кофе, какао, шаймы, тапкыны болгаш эске-даа бараанары бээр. Польша Бразилияга цементини, машиналарын, станоктарын, үлетпүр дериглери, музыка херекселдерин, химикалыларын, шилди болгаш хрусталды, саазынды болгаш эске-даа бараанары экспорттаар.

(СЭТА).

Болгария биле Швейцарияның аразында бараан солчушкунунун болгаш төлевиринин дугайында дугуржулга

СОФИЯ. Ноябрь 26-да Софияга Болгар Улус Республика биле Швейцарияның аразында 1955 чылда бараан солчушкунунун болгаш төлевиринин дугайында дугуржулгага ат салдыган.

Ол дугуржулгаы Эугуар Болгария Швейцариядан машиналарын болгаш дериглери, өнүг металлдарын, кабельди, шарикопомпашинтерин, пест будуктарын, пест-таавы чиг-өдиз, шактарын болгаш оларын артык кезектерин, фармацевтик болгаш эске-даа бараанары сөөртүп алыр база Швейцарияга тапкыны, күш чуртуларын, ханистерин, күш дүтүн, аш-чөм, эм бараанарын болгаш эске-даа чүддерин бээр.

(СЭТА).

Франция биле Польшаның аразында садыг болгаш төлевир дугуржулгазы

ПАРИЖ. Францияның даштыкы херектер министрствозунун диндымыга үлестилеткен, Франс Пресс агенттигинин дамычдын турары болза, ноябрь 25-те Парижде Франция биле Польшаның аразында садыг болгаш төлевир дугуржулгазы чарлыган.

Дугуржулга болза, Польшадан Францияге 4,5 миллиард марк тунуг көмүр, дашты, смоланы, мяшты, солун саазымын, бензолду, яны-буру машиналары болгаш аппаратураларын база эске-даа чүддерин экспорттаарын, а ол ишканал Польшага Франциядан ол хире түнүг фосфаттарын, металлургия үлетпүрүнүн продукцияны, автомобильдерин, тракторларын, меланж болгаш электри аппаратураларын, саналга машиналарын, кинне аппаратураларын, лаборатория дериглери, дини болгаш фармацевтик бараанарын болгаш эске-даа чүддерин килрип бөрин көрүп турар.

(СЭТА).

Совет көдээ ажыл-агыйының айтыргларының талазы-биле Италияда конференция

РИМ. Совет Эвилелинин көдээ ажыл-агый айтыргларына хамдарышкан инициатива конференция Болоньеге болуп эрткен. Ол конференцияны «Италия-СССР» нитилдег организациялаан.

Конференцияның киржижкелери СССР-де мелиорация болгаш ирригация айтыргларының, колхозтарын болгаш совхозтарын организациялашының дугайында, көдээ ажыл-агый талазы-биле совет эксперименталдыг ажилдарын дугайында, Совет, Эвилелинде көдээ ажыл-агый билгилеринин болгаш Италия биле СССР-нүн аразында көдээ ажыл-агый продуктуларын солчуну болурунун дугайында илеткелдерин динчан.

(СЭТА).

Ботпарының эргелери дээш итали ажилчы чоннарның демисели

РИМ. «Унига» солунунун диндымы турарын Эугуар алырга, бүгү Италияда хүнүн үнер солунур типографияларының ажилчылары ажил төлевирин белдирерден солунур жеринин ойталаанын уурламышкының демээ кылдыр ийи шактыг ажыл соксадымышкыны чорутканнар.

Чер-черин хэй санмыг ажыл соксадымышкыны болгаш ийи национал ажыл соксадымышкынының түнелинде көндитер үлетпүрүнүн ажилчылары ажил төлевирин 3 хуу белдирин чедип алганнар.

(СЭТА).

Ботпарының эргелери дээш япон ажилчы чоннарның демисели

ШАНХАЙ. Токко радиоуунун диндымы турарын Эугуар алырга, ноябрь 25-те Японияның күрүне албан-хаакчылары — күрүнеин демир оруктар профессионалдерин кезигүнери, харылзаа ажилдакчыларын бүгү-япон профессионалдерин болгаш эске-даа профессионалдерин кезигүнери ажил төлевирин белдирин дугайында ботпарының негеделин деткич, үш доноктун ажыл соксадымышкыны өгөзөн.

Күрүнеин демир оруктар болгаш харылзаа ажилдакчыларының профессионалдеринин кезигүнери дугайында Лондон болгаш париж дугуржулгаларын күштүг болдуруп бамдылаар дугайында протокол болгаш «барымы европа эвилелинге» кирин турар чурттарын чепсектиг күштеринин дугайында протоколлар; 2. Соңг-атаатанга эвилелинге Германияның Федералдыг республикасын килрип алыр дугайында протокол; 3. Барымы Германияга өвөзгөл көрүм-чуртуну соксадыр, тодаргайларга өскөргөн бөин керөөзин дугайында протоколлар; 4. Барымы Германияның девисказеринге даштыкы шериглери турарының дугайында дугуржулга. Барымы Германияның чепсектезинин болгаш ону соңг-атаатанга эвилелинге килририн чөйсүпүп турар тайлыыр бижикти ол документалерге кошкан, бак сураглыг англ болган америк «магадылаа» барымдааны кылмып турар.

(СЭТА).

Францияның национал хуралында

ПАРИЖ, ноябрь 27. «Монд» солунунун диндымы турары болза, Барымы Германияны чепсектез дугайында Лондон болгаш париж дугуржулгаларын күштүг болдуруп бамдылаар дугайында протокол болгаш «барымы европа эвилелинге» кирин турар чурттарын чепсектиг күштеринин дугайында протоколлар; 2. Соңг-атаатанга эвилелинге Германияның Федералдыг республикасын килрип алыр дугайында протокол; 3. Барымы Германияга өвөзгөл көрүм-чуртуну соксадыр, тодаргайларга өскөргөн бөин керөөзин дугайында протоколлар; 4. Барымы Германияның девисказеринге даштыкы шериглери турарының дугайында дугуржулга. Барымы Германияның чепсектезинин болгаш ону соңг-атаатанга эвилелинге килририн чөйсүпүп турар тайлыыр бижикти ол документалерге кошкан, бак сураглыг англ болган америк «магадылаа» барымдааны кылмып турар.

Лондон болгаш париж дугуржулгаларын бамдылаар дугайында чуртаалажыры декабрь 21-де ажылган турарын парламент бөдүртер даргаларының болган хуралында саналган. Ийди болза-да, чааактың төдөөлөчү мурунундагы хуузада (декабрь 14-те) чымылар деп санап турган ужурунда кылдыр-лаа тодаргыш шийитир хууш алынып барган. Бо айткыр парламент бөдүртеринин даргаларының дарлазында хуралында шийитирлерин өлөз.

Национал хуралдын даштыкы херектер талазы-биле комиссияның хуралы болган, ол хуралга илеткел кылдыр депутаттарын бамдылаан: Бийот («барымы-европа эвилели» тургузурунуга хамдарышкан дугуржулга болган Германияны соксадымышкыны эвилелинге килрип алыр дугайында илеткел), Иврийн (бөин керөөзин өскөртүп дугайында илеткел).

(СЭТА).

Гошинданчыларын өнчүк чөңгөзүп үргүлчүлөп турар

ПЕКИН. Синьхуа агенттигинин айтканы бола, ноябрь 26-да 7 эшел тонинамчы самолеттар Фудянь моңунун өрчү кымынын райондарында халдап, 36 ужулушкунарын чоруткан. Халдашкын теңге-4 балмичи өдүрткен болган 17 кизи балмичи болган. Он ангыда, балмичи 6 судно чөк кылдыган.

(СЭТА).

Кореяның тайбың каттыжышыкынын лисынманчылар шаштыктан турар

ПХЕНЬЯН. Кореяның төп телеграф агенттигинин диндымы турары болза, Кореяның тайбың каттыжышыкынын дүргелер дугайында Корея Улус-Демократтыг Республикасының Улустун Дээди хуралынын Кыйгырынын чуртун иштинде-даа болган оң даштында-даа калба-биле деткич турар. Япон парламентин диндыглар-биле алырга, Японияда болган АБШ-та чурттан турар корейлер Кореяның тайбың каттыжышыкынын боттанычылары дөш илешкейлиг демисели калбартып турар. Сеула радиоуунун тайлыыр-лаачызы ноябрь 10-да болуун чуртаалаганда КУДР-нүн Улустун Дээди хуралынын Кыйгырынын Муруну Кореянын чоңуну бүгү хөй-нитти бөлүүне уагт саазырыг болганын менип турар. Токко радиоуунун Сеулага тускай корреспондентин Муруну Кореяның политика болгаш хөй-ниттич ажилдакчыларының хөвөн херектерлешкен, чуртту тайбың каттыжышыкында

уланган Кореяны Улустун Дээди хуралынын Кыйгыры Муруну Кореяның политика болгаш хөй-ниттич ажилдакчыларын үндүргөн деп меделген. Калың-домжун кечегелер болгаш илештүрүшкүнер түрүп турар-лаа, Муруну Кореяны чоңу чуртун тайбың каттыжышыкынын дугайында КУДР-нүн Улустун Дээди хуралынын саналы дүргөн боттандырынын чүткүдү-биле негеп турар. КУДР-нүн Улустун Дээди хуралынын саналы «үндөни чөк дамчыр чуртаа» болгаш «үймөчүлөрдүн чаменишканы» болур деп меделген, хөй-ниттинин санал-оңалы буудуларын динманчыларын пропаганда органы оралдажып турар. Моон-биле кызгаарлатынмай, Ли Сын Ман Кореяны тайбың каттыжышыкынын дугайында Кыйгырынын деткич турарларга кыжанып турар.

(СЭТА).

Японияда күрүне албан-хаакчыларының 72 шактыг ажыл соксадымышкыны

ШАНХАЙ. Токко радиоуунун диндымы турары-биле алырга, ажыл төлевирин улаттырар негеделерин база салып турар 5 муң докерлерин 24 шактыг ажыл соксадымышкынын түнелинде Төп Японияда бо уагт ортунун ажыл чорувастаан. Канагага өл черин профессионал кезигүнери хуралын демир орук белдиринин ажыл соксадымышкыны турар ажилчылары-биле салгыш-сеткил каттыжышыкынын демострацияны организациялаан.

Ажыл соксадымышкынын калбарып турарында дүвөрүн япон өрге-чигиргалар өзү күш-биле баарын оралдажып турар. Ажилчыларынн ажыл соксадымышкынын демиселин позицияны «харжызы-биле ажиллап турар хөй санмыг таварыглар дугайы Япониядан диндымын турар. Таварыкын демир орук станцияныг, позиция-биле ажилчыларын аразына үлестилештирер дугайы Осака радиоуунун диндымы. Полициялар Канагага позиция ажыл соксадымышкыны халда турган. Иногамага демир-орукчуларын профессионалдерин беш төлөөлөчүлөрүн позиция түзүп хоруулаан, оларын аразында профессионалдерин даргазы Такада болгаш оң оралачымы Несими бар болуп турар.

(СЭТА).

Келир үедги вермахтыга уждукчуларын Швейцарияда белеткеп турары

БЕРН, ноябрь 29. Барымы герман уждукчулар белеткезине швейцар аэродромдарын ажиллап турар чаа чижез дугайын «Национальдегунг» солун диндымын турар. Бо диндымын ук солун «Германияның агар флорунун салгыры Цюрихте» деп ат-биле паралап үндүргөн. Швейцария Шпрейтенбах (Цюрих хоорайы барымы күчө 35—40 километр черде турар.—Ред.) деп спорт аэродром келир үедги герман вермахтынын уждукчуларына өөридег аэродром кылдыр таарыштыр түртүстүгүн. Бо чорук хөйге

билдиге бергенин соонза, аэродромун администрация чери паралап төлөөлөчүлөрдө тайлыыр бээр чорукта таварышканы солун диндымын турар.

Бо аэродром өзеп турар компанияны акцияларынын хөй алурун немед Зауэрманн түзүп турар. «Херек килрип аэродром немечтерин холонче шилчөө» деп солун бижип турар. Зауэрманн илешкейлиг ажил-чорудулааны өөздүтүп, келир үедги герман вермахтыга терек уждукчуларын өөридеп турар.

(СЭТА).

Италияда үндүргүлөр өзүлдөп

РИМ. Италияның министр чөвүлөү үндүргүлери чылда 30 миллиард лир (акша) чедир улаттырынын дугайында шийитир үндүргөн. Илангыя сигарет деп тапкынын өртөн 3-тең 8 хуу чедир улаттырып, шивага үндүргүлери улаттырып, аялдарын, балык туларын, автомашина чалаачыларын чөпшөөрөдө чымыл

даларын улаттырып турган үндүртүп чымырлызын улаттырынын көрүп турар. Радиопримитивтер ажилдарынын халыкка 30 хуу, телевизор ажилдарынын халыкка 50 хуу улаттырын база көрүп турар.

(СЭТА).

Испанияда америк чепсекти берип турары

ПАРИЖ. «Юманите» солунунун диндымы турары-биле алырга, Сантандер деп испан порта француз уждукчулар херекти америк шериг материалдарын чаа бөлүү чедип келген. Испанияны девисказеринге болуун шериг базаларын турту-

ар эргени АБШ-тын алганы америк-испан дугуржулганы Эугуар ол шериг материалдарын Франконтун чазыга шилчидип берип турар деп «Юманите» солун меделген турар.

(СЭТА).

Харысалгалыг редактор Д. О. БЕГЗИ.

1955 чылда

„ШЫН“ СОЛУННУН

чагыдылганын хуулап алыры үргүлчүлөп турар

Чагыдылганы «Союзпечатьтын» Кызыл хоорайда болгаш районнарда салбырларын, харылзаанын салбырлары болгаш агентилери, почталыоннар а ол ишканал бөдүргүлелерде болган аган албан черлеринде, колхозтарда, совхозтарда болгаш МТС-терде база өөридеги черлеринде чагыдылга талазы-биле хөй-нитти төлөөлекчилери хуулап ап турар.

ЧАГЫДЫЛГАНЫН ӨРТӨӨ:

12 айда—52 рубль 20 копейк.

6 айда—26 рубль 10 копейк.

3 айда—13 рубль 05 копейк.

Неделяда 5 үнер

Моон-биле кады областын:

„Тувинская правда“, „Тыванын аныктары—

Молодёжь Тувы“, „Сылдысчыгаш“

солундарынын болгаш „Агитаторнун блокнодуун“

ЧАГЫДЫЛГАЛАРЫН БАЗА ХУЛЭЭП АП ТУРАР. КИЖИ БУРУЗУ ЧАГЫДЫЛГАЛЫГ ТУРАРЫНЧЕ! СОЛУННАРНЫ ЧОГУУР ӨЙУДЕ ЧАГЫДАРЫНЧЕ ДАЛАЖЫНАР! Союзпечать.